

Metodická příručka

Angličtina pro děti se SVP
CZ.1.07/1.2.00/27.0061

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

 **Liberecká
jazyková školka**

METODICKÁ PŘÍRUČKA

1.0	Úvod.....	3
2.0	Několik vět o příručce	4
3.0	Základní principy jazykového vzdělávání dětí se SVP	5
4.0	Struktura jazykového kroužku	6
4.1	Jak začít jazykový kroužek.....	6
4.2	Struktura lekce	7
4.2.1	Začátek lekce	7
4.2.2	Hlavní část lekce.....	8
4.2.3	Seznam krátkých opakovacích aktivit	10
4.3	Měsíční struktura lekcí	17
5.0	Jak s dětmi v lekcích komunikovat	18
6.0	Práce s videem	19
7.0	Práce s pracovním listem.....	21
8.0	Práce s obrázkovými kartami (flashcards).....	22

1.0 Úvod

Vážení vychovatelé,

publikace, která se vám dostává do rukou, vznikla jako součást programu „Neformální jazykové vzdělávání pro děti se SVP formou zavedení jazykových kroužků, odborného metodického proškolení pracovníků dětských domovů, vytvoření inovativních metodických materiálů a postupů a umožnění motivující přímé účasti rodilého mluvčího“, reg. č. CZ.1.07/1.2.00/27.0061.

Naším cílem bylo vytvořit nejen praktickou příručku základních zásad pro výuku anglického jazyka, ale především rozsáhlou zásobárnu her, cvičení, pracovních listů a DVD klipů, které vám mohou pomoci při vedení zájmových kroužků angličtiny. Jak název projektu napovídá, jde o osvojování si základů angličtiny v rámci kroužku s navrhovanou frekvencí jednou až dvakrát týdně po dobu 20–30 minut, a to pro děti předškolního a mladšího školního věku.

Jelikož je tato příručka určena především vám, zaměstnancům dětských domovů a neaprobovaným učitelům anglického jazyka, snažíme se většinu metodické a didaktické práce soustředit do DVD klipů, a zajistit tak odborné představení a procvičení jazykové problematiky. Možná se vám zdá, že motivovat vaše děti k poznávání základů angličtiny představuje nesnadný úkol. Pokud však vyzkoušíte vytvořené materiály a tuto metodiku, která byla v dětských domovech ověřena, budete překvapeni, jaké pokroky jsou vaše děti schopné učinit a jak je mohou tyto aktivity bavit. Přitom celá metodika i všechny materiály jsou vytvořeny tak, aby vedoucí jazykového kroužku (dále jen lektor) mohl být vzhledem k jazykovým znalostem začátečník. Jazykový kroužek může být příležitostí také pro vás, abyste se sami začali angličtinu učit.

Naším úkolem je pomoci vám připravit a vést podnětný, zábavný a motivující jazykový kroužek. Nejprve bychom rádi začali stručným představením základní metodiky a didaktiky výuky jazyků. Jsme přesvědčeni, že znalost základních principů jazykové výuky vám usnadní přípravu na jazykový kroužek a jeho praktické vedení. Dále jsme pro vás připravili celou škálu snadno použitelných zábavně-naučných metodických materiálů, které jsou doplněny podrobným popisem využití a praktickým návodem k použití v jednotlivých lekcích. S postupem času můžete přidávat další hry, nápady a aktivity z našeho webového portálu www.english-time.eu nebo mnoha jiných internetových zdrojů.

2.0 Několik vět o příručce

Příručka je rozdělena do dvou samostatných publikací. Toto rozdělení odráží nejen věk účastníků kroužku, ale i jejich jazykovou zdatnost, a to následovně: první publikace obsahuje ÚROVEŇ 1, která je primárně určena pro zahájení jazykového vzdělávání (s možností využití i v předškolním nebo mladším školním věku), druhá publikace pak zahrnuje ÚROVEŇ 2, ta je primárně určena pro návazné jazykové vzdělávání a mladší školní věk.

Každá publikace je vždy ještě rozdělena do dvou částí. V první, teoretické části, nazvané METODIKA, krátce představujeme základní metodické principy a didaktické postupy při výuce anglického jazyka. V rámci této části se vám snažíme nabídnout praktická řešení nejběžnějších problémů, které mohou v kroužku nastat.

Druhá část každé publikace je pak souhrnem her, cvičení a návodů, jak používat obrazové a DVD přílohy v samotném kroužku anglického jazyka. Tato praktická část je dále rozdělena na kapitoly dle jazykových oblastí. Každá kapitola se věnuje jednomu tematickému okruhu a gramatické struktuře, jež se nenásilně s danou slovní zásobou pojí a procvičuje ji. Proto lze příručku používat například celé dva roky, kdy s dětmi používáme obě publikace nezávisle na jejich věku, přičemž přirozeně začneme první publikací (Úroveň 1) a druhá publikace pak bude částečně opakovací. Při doporučené frekvenci konání jazykového kroužku jednou až dvakrát týdně v maximálním rozsahu 20–30 minut bychom neměli postupovat rychleji než jednu kapitolu za měsíc. Pokud ale děti projeví větší nadání a snahu, lze práci s první publikací zkrátit nebo urychlit a začít pracovat s druhou publikací dříve než za rok. K tomu může dojít i v méně obvyklé situaci, kdy dostatečný počet dětí ve věku 1. stupně standardních základních škol umožní utvoření samostatného jazykového kroužku, vyčlenění se z původní skupiny a začne používat druhou publikaci dříve. Naopak, pokud děti potřebují více času k osvojení jazykových struktur, můžete práci s každou publikací prodloužit, začleňovat více doplňkového materiálu, vracet se k jednotlivým pracovním listům a DVD klipům. Tímto se práce s publikacemi pochopitelně prodlouží na tři a více let.

Aby seznamování s jazykem bylo pro děti co nejpřirozenější, jsou témata kapitol řazena dle principu od jim nejbližšího (já, moje tělo, pohyby mého těla...), tj. nejjednoduššího, k vzdálenějšímu (zahradu, zaměstnání, dopravní prostředky...), tj. složitějšímu. Zároveň využíváme přirozené dětské zvědavosti a sebestřednosti, tj. děti raději hovoří o sobě a o konkrétních věcech než o věcech jim vzdálených, díky nimž často ztrácejí strach a ostych a současně se pozitivně naladí na aktivity v jazykovém kroužku (získají motivaci).

Používáním alespoň části materiálů, které jsme pro vás připravili, byste měli za relativně krátkou dobu získat dostatečnou zkušenost, tj. být schopni zařazovat při práci s dětmi i vlastní materiály nebo přizpůsobit hry, které běžně s dětmi hrajete, jazykovému kroužku. Není nutné používat v jazykovém kroužku pouze materiály, které vám nabízíme v této publikaci, ty jsou míněny jen jako doporučení.

Poslední částí každé publikace je slovníček, který naleznete vždy na konci publikace. Slova a slovní spojení jsou rozdělena dle tematických celků, a kopírují tak strukturu celé praktické části publikace. Ve slovníčku je použito barevné kódování, aby rozlišení mezi aktivní slovní zásobou (slova a slovní spojení, které děti na konci kroužku budou umět aktivně používat) a pasivní slovní zásobou (slova a slovní spojení, kterým budou děti na konci kroužku rozumět a pochopí jejich význam např. z kontextu) bylo co nejzřetelnější. **Tučně červeně** jsou označena slova, která tvoří páteř každé kapitoly – je jich vždy šest v každé kapitole a patří do aktivní slovní zásoby, děti by se je měly v průběhu kroužku naučit, zapamatovat si je a začít je aktivně používat! Tato slova také naleznete vždy v úvodu každé kapitoly. **Modře** je označena ostatní aktivní slovní zásoba, **černá slova a slovní spojení** na konci představují slovní zásobu pasivní. Ve slovníčku také naleznete seznam frází, které doporučujeme používat v komunikaci s dětmi, při zadávání úkolů a organizaci her (General Classroom Language). Všechna slovíčka a jazykové struktury ze slovníčku jsou zároveň namluvena rodilým mluvčím a umístěna ve formě audio souboru na samostatném DVD (Word Bank).

3.0 Základní principy jazykového vzdělávání dětí se SVP

Základním hybatelem jakéhokoliv úspěšného vzdělávání je **motivace**. Pokud se děti učit nechtějí, výsledek nikdy nebude uspokojivý. Vytvoření a udržení motivačního rámce u dětí se SVP při volnočasové aktivitě je však naprosto zásadní. Jistě můžete sami ze zkušenosti potvrdit, že velké procento dětí pochází ze sociálně nepodnětného prostředí a má podprůměrné volní vlastnosti. V praxi to znamená, že i talentované děti z dětských domovů často končí s volnočasovou aktivitou, ať je to např. sport, tanec nebo hra na hudební nástroj, v okamžiku, kdy jsou postaveni před nutnost překonávat sebemenší překážku nebo podřídit se větší disciplíně.

V našem případě jazykového kroužku z této skutečnosti vyplývají dvě věci. Za prvé je nutné mít po ruce motivační materiály a metody výuky. Za druhé je nutné neustále vytvářet prostředí, ve kterém nikoho nenutíme k jakékoliv formě aktivity. Pokud dítě z nějakých činností nebo kroužku na určitou dobu z vlastní vůle odejde, má vždy možnost se do těchto činností nebo kroužku bez jakýchkoliv problémů opět zapojit.

Jak bylo uvedeno, základní stavební kámen jazykového kroužku představuje motivační rámec. Počáteční snahou na jazykovém kroužku je tedy podněcení zájmu u dítěte tak, aby samo chtělo nové slovo nebo frázi pochopit či vyjádřit. Jak tento zájem vzbuzovat? Na tuto otázku odpovíme při bližším vymezení jazykových aktivit a audiovizuálních sekvencí, které byly ověřeny v prostředí dětských domovů. Dále se pak snažíme o co možná nejuvolněnější atmosféru, k čemuž významně přispívá představení situace, ve které se daný jazykový jev vyskytuje a používá. Tato situace neboli **kontext** umožní dítěti získat základní orientaci v problému (využije svou přirozenou znalost dané situace – např. zvířata na farmě), zbaví ho stresu z neznámého a pomůže vytvořit atmosféru vhodnou k osvojování si nového jazyka. Vzbuzení zájmu dětí (motivace) a vytvoření kontextu řešíme v naší koncepci audiovizuálním materiálem ve formě zábavného příběhu.

Po vzbuzení zájmu a přiblížení kontextu pro použití nových jazykových struktur můžeme přistoupit k jejich **drilování**. Při metodách drilu různým zábavným způsobem opakujeme jazykové struktury a procvičujeme jejich výslovnost. Cílem je jejich upevnění do mechanické paměti. Různé drilové metody jsou u dětí se SVP ještě důležitější než při standardním vzdělávání. Podle našich zkušeností má výrazné procento dětí z dětských domovů nadprůměrný hudební sluch a smysl pro rytmus, což zvyšuje efektivitu drilových metod. S konkrétními zábavnými drilovými metodami se setkáte při sledování audiovizuálních aktivit a popisech jednotlivých lekcí v praktických částech obou publikací. Inspirujte se těmito metodami využívanými především v post-teach audiovizuálních aktivitách, abyste obohatili způsob výuky v jazykovém kroužku a představování nových jazykových struktur dětem.

Naše metodika výuky anglického jazyka dále vychází z prostého principu **přirozeného osvojování** si mateřského **jazyka**. Děti se svůj mateřský jazyk učí od momentu, kdy jej poprvé uslyší. Přirozeně nejprve jazyku porozumí a poté se jej postupně snaží používat při komunikaci s okolím. Svě porozumění dávají děti najevo zprvu fyzickou aktivitou (např. 18měsíční dítě požádáme, aby odneslo lžičku ke stolu a ono tak bez problémů učiní, aniž by umělo to samé říct). Při jazykovém vzdělávání tohoto principu využíváme **metody TPR** („Total Physical Response“ = „Odpověď tělem“). Při použití metody TPR děti na pokyny reagují neverbálně, pohybem. Konkrétní metodické přístupy při využití TPR přiblížíme v popisech jednotlivých lekcí. Metoda TPR však neznamená pouze způsob výuky nových jazykových prostředků, ale hlavně umožňuje ověření, zda děti novým slovům a frázím rozumí, a tak je mohou začít aktivně používat.

Ačkoliv se tato publikace může jevit jako soubor volnočasových her, jednotlivé lekce jsou logicky vystavěny a sledují základní principy metodiky a didaktiky výuky anglického jazyka – více viz kapitola 2. *Struktura lekce*. Děti by si měly postupně osvojovat základy anglického jazyka a neustálým opakováním a procvičováním tyto základy upevňovat a rozšiřovat. Z tohoto důvodu je potřeba zajistit **návaznost lekcí** a **sledovat pokrok** a docházku jednotlivých účastníků. Návaznost lekcí vám pomůžeme zajistit právě touto publikací a audiovizuálním materiálem. Ukazatelem pokroku může pak být např. úspěšné zvládnutí softwarové interaktivní hry, kterou můžete zařadit na konci kapitoly.

Jak již bylo zmíněno výše, tento materiál je určen nejen dětem v kroužku anglického jazyka, ale i vám, kteří tyto kroužky budete připravovat a vést. Jako vesměs neaprobovaní lektoři můžete mít oprávněně

pocit, že nejste k tomuto úkolu dostatečně metodicky a jazykově vybaveni. Proto se vám v této publikaci a k ní přidruženém obrazovém a audiovizuálním materiálu snažíme poskytnout co nejvíce podpory, a to jak metodické a didaktické, tak jazykové. I přesto je velice pravděpodobné, že při různých úkolech a aktivitách v kroužku budete muset čelit situaci, kdy danému jazykovému materiálu nebudete zřetelně rozumět, případně budete ve svých znalostech dokonce předechnáni samotnými dětmi v kroužku. Je potřeba si uvědomit, že do podobných situací se dostávají i aprobevovaní učitelé ve školách, a proto rozhodně nepropadejte panice a nikdy se nesnažte svou neznalost maskovat či popírat – děti to stejně poznají. Přiznáním nevědění získáváte před dětmi jakousi lidštější podobu a zároveň můžete dát šanci dětem samotným stát se na chvíli učitelem, což jim rozhodně zvýší sebevědomí a poskytne motivaci k dalšímu učení. (Např. při pouštění DVD klipu můžete poznamenat: „Já vůbec nevím, co se tam říká. Zkusíme si to pustit ještě jednou a porozumět co nejvíce.“) V některých situacích dokonce můžete záměrně předstírat neznalost, abyste tak dodali dětem patřičné sebevědomí a chuť pokračovat v učení/hře apod. (Např. v určité hře stále prohrává stejné dítě, vy se nenápadně začleňte mezi hráče tak, abyste musel/a soutěžit právě s ním – pak záměrně prohraje.)

4.0 Struktura jazykového kroužku

Jak již bylo zmíněno, jednotlivé lekce kroužku by měly mít určitou návaznost. Nejenže je tento princip důležitý pro zapamatování si nových věcí, ale velice pomáhá v samotném procesu učení. Pakliže navazujeme na něco, co již známe, pomůže nám to v orientaci v novém materiálu. Každá lekce by tedy měla mít určitou strukturu, kterou se snažte dodržovat – více viz níže.

4.1 Jak začít jazykový kroužek

Předpokládáme, že kroužek anglického jazyka bude obvykle probíhat v přibližně stejnou, dopředu stanovenou dobu. Není ale nutné, aby se kroužek vždy odehrával uvnitř v místnosti, naopak, některé hry přímo vybízejí k realizaci venku. Dokonce se nebráníme principu zařazovat některé hry také neplánovaně, pokud k tomu vyvstane vhodná doba a situace a hru vhodným způsobem zařadíte do kontextu (a tím připomenete, na co v lekci navazujete) – např. zrovna jste s dětmi na zahradě, máte chvíli času a nějaká situace vám připomene něco, o čem jste mluvili na poslední lekci v kroužku, dáte signál (viz níže) a můžete říci: „Honzo, ty máš moc hezké auto.“ (Minule jste mluvili o hračkách.) „Pamatujete si, jak se auto řekne anglicky? Správně, ‚a car‘. Pamatujete si ještě další hračky anglicky? Já znám o hračkách jednu bezva hru v angličtině! Pojďme si ji teď zahrát!“

Aby bylo zřejmé, že lekce angličtiny začíná, je potřeba dát dětem určitý **signál**. Je vhodné používat stále stejný signál, případně jej měnit po delší době (např. po třech kapitolách). Jako signál můžeme např. použít následující:

- Nasadíme si čepici (může mít dokonce anglický nápis nebo barvy anglofonní země případně vlajku apod.).
- Nasadíme si na ruku maňáska (můžeme i „hrát divadlo“ – maňásek hovoří anglicky a děti komunikují s ním).
- Vyvěsíme na dveře plakát Velké Británie / USA / Austrálie nebo jiný tematický obrázek.
- Vezmeme do ruky vlaječku (např. Velké Británie, USA nebo jakoukoli jinou).
- Jako signál může samozřejmě působit i místo a čas konání kroužku – jsou předem dány a známy všem účastníkům, ovšem doporučujeme zvolit ještě jeden neformální způsob signalizace (viz výše), aby se z kroužku nestala povinná a nudná formální jazyková výuka.

Příklad signalizace: Jste s dětmi na zahradě a máte trochu času – nasadíte si čepičku (dáte signál) a řeknete: „Jé, podívejte, tady jsou nějaké ovocné stromy – v minulé lekci jsme si zrovna vyprávěli o jídle – pamatuje si někdo anglicky, které ovoce jsme se naučili? Ano správně, ‚apple‘ (jablko)! A já znám dobrou hru s jidlem...“

4.2 Struktura lekce

Samotná lekce opět kopíruje jeden ze základních metodických principů výuky angličtiny, a to „od známého k méně známému“. Jinými slovy, na začátku lekce se vždy objeví něco, co děti již znají a co je pozitivně naladí, dodá jim to sebevědomí a motivaci chtít vědět víc. Poté se seznamují s novým jazykem (slovíčky a případně gramatickou strukturou) prostřednictvím DVD klipů, pomocí pracovních listů a her tento nový jazyk procvičují a upevňují.

4.2.1 Začátek lekce

Jak jsme již uvedli, v naší koncepci jazykových kroužků je místo pro neplánované hodiny, které zařadíme na základě vzniklé situace. V takovém případě hodina začíná signálem (nasadíme čepičku, maňáska atd.), viz kapitola 4.1 *Jak začít jazykový kroužek*, a dále pokračujeme zmíněním předešlé lekce a tématu, kterému jsme se věnovali. Zároveň se snažíme vhodně pokládanými otázkami zjistit, co si děti pamatují, a tím jazyk zopakovat (např. se ptáme: „Víte někdo, jak se to řekne anglicky? Jaké další druhy ovoce znáte?“). Potom pokračujeme samotnou hrou.

Druhý typ lekce, tedy plánovaná lekce, začne opět signálem, jenž je následován některou z úvodních zábavných zahřívacích her (Warm-up). Díky těmto krátkým zábavným hrám (doporučujeme hrát cca 5 min) se děti mají možnost před začátkem samotné jazykové části lekce uvolnit, odreagovat a vnitřně se naladit na jazykový kroužek. Pozdě přichozím tato hra dá možnost se rychle zklidnit a zorientovat v dění v kroužku. Fakt, že se tyto hry budou stejným způsobem nebo s mírnou obměnou opakovat na začátku všech plánovaných lekcí, dodá dětem pocit jistoty a zvyšuje jim sebevědomí – situaci totiž znají, nebojí se jí a těší se na ni. Z výše uvedených důvodů můžete zařazovat stejnou aktivitu i do několika po sobě jdoucích lekcí. Pro snížení nervozity a trémy dětí není vůbec na škodu zařazovat tyto aktivity i na začátek neplánované lekce.

ZAHŘÍVACÍ HRY NA ZAČÁTEK HODINY (WARM-UP):

1. Dotkni se... (Game of Touch)

Postup: Necháme děti pochodovat kolem dokola, můžeme dokonce pustit jakoukoli vhodnou písničku na CD přehrávači. V určitý moment hudbu přerušíme a řekneme: „Touch something green.“ („Dotkni se něčeho zeleného.“) Několik prvních lekcí pro názornost ukážeme barvu na obrázkové kartě (flashcard) nebo na nějakém oblečení. Děti se rozběhnou po místnosti a dotknou se dané barvy. Pak se opět vrátí do řady a pochodují do rytmu hudby, kterou opět pustíme. Hru opakujeme několikrát, přičemž střídáme barvy: green, blue, red, yellow, black, white, orange, purple. Variantně však můžeme přidávat jinou slovní zásobu (oblečení, hračky, nábytek apod.) – děti se mohou dotýkat obrázkových karet (flashcards) rozmístěných po místnosti; můžete použít jednu sadu obrázkových karet k rozmístění po místnosti a druhou k názornému ukazování (viz výše).

2. Červené světlo / zelené světlo (Red Light / Green Light)

Postup: Necháme děti chodit kolem dokola a určujeme jim, jakým způsobem se mají pohybovat: „Be a dog/cat/chicken/cow.“ („Buď psem/kočkou/slepici/krávou.“) Nebo: „Run/jump/hop.“ („Skákej / hopsej na levé / pravé noze / běž.“) Jednou za čas lektor zvedne něco červeného (např. plastový míček, kartičku, obrázkovou kartu – flashcard – s červenou barvou atd.) a zároveň vykřikne: „Red light!“ („Červené světlo!“) Všechny děti se musí zastavit, kdo se pohne, jedno kolo nehraje (jde stranou). Hned nato lektor zvedne něco zeleného (opět míček, flashcard atd.) a vykřikne: „Green light!“ („Zelené světlo!“) Děti se začnou opět pohybovat dle instrukcí. Trochu soutěživosti můžete přidat tím, že při zvednutí barvy nebudete nic ohlašovat a ten, kdo si změny barvy všimne jako poslední, jedno kolo nehraje.

3. Zmrzlé sochy (Frozen Statues)

Postup: Pustíme hudbu, necháme děti chodit kolem dokola a určujeme jim, jakým způsobem se mají pohybovat: „Be a dog/cat/chicken/cow.“ („Buď psem/kočkou /slepící/krávou.“) Nebo: „Run / jump / be a cow / be a cat.“ („Běhej / skákej / buď krávou / buď kočkou.“) Jednou za čas hudbu stopneme a děti musí zůstat stát na místě – „zmrznout“. Postupně přistupujeme k jednotlivým dětem a snažíme se je rozesmát nebo přimět k pohybu (pošťouchnout, poplácat atd.). Ten, kdo vydrží a nepohne se, je ta pravá zmrzlá socha – jedno kolo nehraje s ostatními, ale zastavuje CD přehrávač a chodí rozesmávat a rozpohybovat sochy (je za odměnu v roli lektora).

4. Jdi za vůdcem (Follow the Leader)

Postup: Seřadte děti za sebou do zástupu a stoupněte si jako první. Rozejděte se určitým způsobem a vyzvěte děti, aby vše, co děláte, opakovaly po vás (jděte po špičkách, po patách, ruce nahoru, do stran, skákejte, „leťte“, napodobujte zvířata atd.): „Follow me, please.“ („Pojďte za mnou.“) Po nějaké chvíli se můžete odpojit od zástupu a děti napodobují toho, kdo je první – toho po nějaké době vždy prostřídejte s jiným dítětem.

5. Protahování (Stretching)

Postup: Postavte děti do prostoru a sám/sama se postavte čelem k nim. Provádějte různá protahovací cvičení – kývejte hlavou, protáhněte ruce, nohy, dotkněte se špiček u nohou atd. Vyzvěte děti, aby opakovaly cviky po vás: „Let’s stretch.“ („Pojďme se protáhnout.“)

6. Cvičení (Exercising)

Postup: Postavte děti do prostoru a sám/sama se postavte čelem k nim. Provádějte různé cviky – dřepy, lehy sedy, výskoky s roztaženými nohama a rukama, skoky po jedné noze, kliky atd. Vyzvěte děti, aby opakovaly cviky po vás: „Let’s exercise.“ („Pojďme si zacvičit.“)

7. Hon za pokladem (Treasure Hunt)

Postup: Rozhodte obrázkové karty (flashcards) kteréhokoli tématu (i několik témat najednou) na zem obrázkem dolů. Utvořte dva týmy. Hraje se na kola. Z každého týmu jde vždy závodit jeden a po jednom kole se prostřídá s jiným členem týmu. Určete kartičku, kterou mají hráči co nejrychleji najít tak, že se rozeběhnou po místnosti a libovolně otáčejí kartičky na zemi (vždy kouknou na obrázek a kartičku opět položí obrázkem na podlahu): „Find a the cat / find a the banana...“ („Najdi kočku/banán...“). Bod získá družstvo, jehož hráč kartičku našel jako první. Pokračujte dalším kolem, dokud se nevystřídají všichni hráči v družstvu alespoň jednou. Pozn.: Pakliže použijete jednu sadu obrázkových karet, pak v instrukcích bude použit člen „the“. V případě, že po třídě rozmístíte více sad obrázkových karet, pak v instrukcích použijte člen „a“.

4.2.2 Hlavní část lekce

Po rutinním začátku lekce (signál a úvodní zahřívací hra, např. *Dotkni se...* viz 4.2.1 *Začátek lekce*), kdy jsme dali dětem čas se vnitřně naladit na kroužek angličtiny, můžeme přejít k hlavní části lekce. Připravili jsme pro vás pět základních typů lekcí (DVD s didaktickou hrou, DVD s pracovním listem, aktivita s pracovním listem, didaktická outdoorová hra, softwarová interaktivní hra), jejichž zařazování v rámci tematického celku by mělo dodržovat určité zásady – více viz 4.3 *Měsíční struktura lekcí*.

Prvním typem je lekce založená na sledování DVD klipů. Tento typ lekce se zařazuje na začátek tematického celku, protože je v něm nový jazyk představen. Na tomto místě bychom měli upozornit na klíčovou odlišnost audiovizuálního materiálu použitého v této publikaci od „standardní“ jazykové výuky. Tato odlišnost vychází z výše uvedených principů práce s dětmi se SVP. Nejprve vždy zhlédnete klip zaměřený na představení určité tematiky formou několikaminutového zábavného „příběhu“, tzv. příběhového DVD klipu. Děti jsou zapojovány do tohoto příběhu včetně jazykových prostředků, kterým plně nerozumí, ale z kontextu animací a neverbální komunikace protagonistů (maňáska a rodilého mluvčího) si smysl domýšlejí. Zatímco metodika „standardní“ výuky postupuje od akvizice jazykových prostředků k jejich

použití v praxi, např. ve formě „příběhu“, zde postupujeme obráceně, a to jak z výše uvedených specifických důvodů vzdělávání dětí se SVP, tak z důvodu neformálního vzdělávání. Nejprve vytvoříme kontext a důvod (motiv), proč by děti měly mít zájem nové jazykové dovednosti získat. Až poté následuje fáze procvičovací, při níž formou návazného videoklipu drilujeme nebo slovíčka využívaná v „příběhu“ různým způsobem procvičujeme. Tento druhý procvičovací DVD klip je většinou kratší a mnohem „interaktivnější“. V práci s ním můžete postupovat dle námi doporučeného návodu, klip průběžně zastavovat a vybízet děti k aktivnímu přístupu. V DVD lekci na oba videoklipy (tj. příběhový a procvičovací DVD klip) přímo navazuje krátká hra, která využívá jazyka představeného v klipu, dále jej procvičuje a pomáhá jej dětem upevňovat (v paměti). DVD a průvodní instrukce k němu jsou vytvořeny tak, aby vám bylo zřejmé, kde klip zastavovat a klást dětem konkrétní dotazy k tématu a jazyku, kdy začít procvičovat, jaké úkoly plnit atd. Práci s DVD se budeme více věnovat v samostatné kapitole 6. *Práce s videem*.

V další lekci (druhý typ lekce) pak následuje opětovné zhlédnutí procvičovacího DVD klipu jako připomínka a procvičení nových jazykových vazeb a opět jejich další upevňování (v paměti) při práci s pracovním listem, který je součástí příručky; naleznete jej vždy přímo za popisem dané lekce. Pracovní list, který většinou přímo vychází z DVD klipů, je černobílý a lze jej kopírovat a použít i několikrát v průběhu kroužku. Instrukce k pracovnímu listu jsou také součástí popisu celé lekce. Více o práci s pracovním listem se dozvíte v kapitole 7. *Práce s pracovním listem*. Na začátku této lekce, tj. před opětovným zhlédnutím procvičovacího DVD klipu, je potřeba zařadit jednu z krátkých opakovacích aktivit – viz níže. Tato aktivita připomene dětem téma a jazykové struktury, kterým se v rámci konkrétní kapitoly věnujete. Jinými slovy, krátkou opakovací aktivitou uvedeme děti do kontextu a tím jim pomůžeme efektivně využít následující materiál k procvičení a dalšímu upevnění nového jazyka. Pro zjednodušení jsme pro vás připravili seznam krátkých opakovacích aktivit – viz níže 4.2.3 *Seznam krátkých opakovacích aktivit*. Většinou jsou formulovány velmi obecně, aby je bylo možné využít prakticky pro jakékoli téma. V samotném popisu lekce pak k těmto aktivitám odkazujeme a jednu z nich vždy doporučujeme zařadit. Toto doporučení však není závazné a konečné rozhodnutí o zařazení konkrétní opakovací aktivity je na vás.

Třetím typem lekce je aktivita s pracovním listem. Takovouto lekci můžete opět zařadit kdykoli v průběhu tematického celku, nikoli však dříve než zhlédnete oba DVD klipy. Doporučujeme ji zařazovat jako třetí, čtvrtou (a pozdější) lekci v rámci kapitoly. Aktivity spojené s pracovním listem doporučujeme provádět v místnosti se stolem, protože většina jich zahrnuje nějakou formu vybarvování, kreslení, spojování, čtení a psaní. Samotné práci s pracovním listem by měla opět předcházet krátká opakovací aktivita, která děti uvede do kontextu tématu. Konkrétní způsoby zadávání instrukcí k práci zmiňujeme v popisu jednotlivých lekcí.

Stěžejní část čtvrtého typu lekce je didaktická outdoorová hra. Takovou lekci můžete zařadit kdykoli v průběhu tematického celku, nikoli však dříve než zhlédnete oba DVD klipy. Zároveň ji můžeme realizovat v jakémkoli prostředí – venku i uvnitř – záleží na typu hry, situaci, náladě apod., většinou nevyžaduje větší přípravu ani pomůcky. Především z těchto důvodů se hodí pro zařazení do neplánované lekce – viz výše. Didaktické hry by měla opět jako u aktivity s pracovním listem předcházet krátká opakovací aktivita – viz níže 4.2.3 *Seznam krátkých opakovacích aktivit* nebo alespoň krátká připomínka tématu kapitoly. Didaktické hry nejsou zařazeny v této publikaci, ale jsou k dispozici na www.english-time.eu. Tyto hry jsou pouhou ukázkou, jak s dětmi pracovat a poměrně nenásilnou formou zahrnout do každodenní práce cizí jazyk. Brzy zjistíte dost zkušeností a sebevědomí, abyste mohli své hry, které běžně s dětmi hrajete v češtině, sami přizpůsobit potřebám jazykového kroužku.

Pátý, tedy poslední typ lekce je založený na softwarové interaktivní hře. Ta se pojí ke každému tematickému celku, v některých případech se v ní však prolínají i související témata (např. Počasí a Oblečení). Tento typ lekce je vhodné zařadit na konec tematického celku, kdy je daný jazyk dostatečně procvičen a měl by být i upevněn. Hry jsou koncipované jako zábavné, motivující a představující určitou výzvu. Když hru představujete dětem poprvé, hrajte společně nebo ve skupinkách a sledujte, zda jsou děti schopné hru zvládnout. Hry mohou být velice efektivní a mohou vás upozornit na to, jak dobře si děti osvojily cílový jazyk (případně jazykové struktury) a jestli neúspěch při zvládnutí hry vychází z neznalosti jazyka. V takovém případě je možné zařadit některé lekce opětovně, např. lekci s didaktickou hrou, s pracovním

listem nebo znovu přehrát DVD apod. Před spuštěním softwarové interaktivní hry je opět potřeba děti uvést do kontextu (neboli připomenout jim dané téma a jazykové struktury). Znovu tak můžete učinit zařazením krátké opakovací aktivity – viz seznam v kapitole 4.2.3 *Seznam krátkých opakovacích aktivit*. Softwarové interaktivní hry jsou k dispozici na www.english-time.eu.

4.2.3 Seznam krátkých opakovacích aktivit

Do této sekce jsme zahrnuli 12 jednoduchých a pro děti zábavných opakovacích aktivit. V popisu jednotlivých lekcí vždy jednu z nich doporučujeme k procvičení a dalšímu upevnění slovní zásoby. Toto doporučení není nijak závazné, můžete k opakování zvolit jakoukoli jinou aktivitu z tohoto seznamu nebo aktivity obohatit o vlastní nápady a hry.

OPAKOVACÍ HRA 1:

Doporučená témata: jakákoliv

Pomůcky: 6 předmětů / obrázkových karet (flashcards)

Postup:

- Sedíme v kruhu na zemi/židlích.
- Každé dítě si vybere jeden předmět / obrázkovou kartu: „Please, take one.“ Drží ji před sebou (nad hlavou) tak, aby na ni všichni viděli: „Please, show your card (object/thing).“
- Všichni společně pojmenujeme postupně všechny předměty. Řekneme: „Say with me! It’s a pen.“ Ukazujeme na předmět/kartu a doplníme výraznou mimikou a „řečí těla“ (pobízíme rukou, kýveme hlavou atd.).
- Vyzveme děti jedno po druhém, aby opakovaly samostatně: „Say with me! It’s a pen.“ Ukážeme na obrázek a opět doplníme mimikou. Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech nebo využijte vlastní nápady a fantazii.

Potřebné fráze:

„Please, take one.“	Prosím, vezměte si jednu (kartu).
„Please, show your card (object/thing).“	Prosím, ukažte svou kartu (předmět/věc).
„Say with me! It’s a pen.“	Říkejte se mnou! To je pero.

OPAKOVACÍ HRA 2:

Doporučená témata: jakákoliv

Pomůcky: 6 předmětů / obrázkových karet (flashcards)

Postup:

- Sedíme v kruhu na zemi/židlích a předměty/karty držíme v ruce před sebou (nad hlavou) vždy tak, aby na ně všechny děti pohodlně viděly.
- Ukážeme dětem vždy jeden předmět/kartu a slovíčko vyslovíme určitým hlasem jako některá z postav / některé ze zvířat (nemusí nutně souviset s obrázkem na kartě: např. se skřípnutým nosem jako slon, řevem jako lev, šeptem, zazpíváme jej jako operní pěvec atd.) nebo/a s výraznou mimikou / „řečí těla“ či zvuky (kývání hlavou, tleskání, plácání do stehů atd.).
- Vyzveme děti, aby říkaly sborově s námi: „Say with me like a goat/a snake... It’s a goat/snake.“ Doplníme výraznou mimikou (pokýváme hlavou, rozhodíme ruce kolem dokola atd.).

- Slovíčko rytmicky opakujeme několikrát za sebou, měníme hlasy a doprovodné zvuky.

Potřebné fráze:

„It’s a cat.“	To je kočka.
„Say with me like a goat/a snake... It’s a goat/snake.“	Říkejte se mnou jako koza/had... To je koza/had.

OPAKOVACÍ HRA 3:

Doporučená témata: Číslovky (Numbers), jakékoli další téma

Pomůcky: 6 obrázkových karet (flashcards) – dvě sady

Postup:

- Děti rozdělíme do dvou skupinek (po třech...): „Make teams (of 3...)“
- Do každé skupinky rozdáme sadu/sady kartiček – např. s čísly (na každé kartičce jedno číslo) – každá skupinka dostane maximálně šest kartiček od jedné sady.
- Vyzveme děti, aby společně ve skupince uspořádaly kartičky: A) kartičky s číslovkami – úkol: seřadit čísla, jak jdou po sobě (vzestupně, sestupně) nebo roztrdit na sudá a lichá; B) ostatní témata – skupinky dostanou alespoň dvě sady kartiček (flashcards), každá skupinka může dostat jiné dvě sady – úkol: roztrdit karty dle tématu. Instrukce zadejte dětem česky.
- Poté děti ukážou všem svou řadu číslic / tematické skupinky, případně je pojmenují (pouze v lekcích, kterým předcházelo dostatečné procvičování a upevňování – např. na konci tematického celku): „Show everyone and say the numbers/words.“
- Pokud mají děti problém čísla/slovíčka pojmenovat, pomůžeme jim a vyzveme je, aby říkaly s námi: „Say with me.“ Doplníme výraznou mimikou. Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí některé z drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete použít i vlastní nápady a fantazii.

Potřebné fráze:

„Make teams (of 3...)“	Utvořte skupinky (po třech...).
„Say with me.“	Říkejte se mnou.
„Show everyone and say the numbers/ words.“	Ukažte všem svá čísla/slovíčka a pojmenujte je.

OPAKOVACÍ HRA 4:

Doporučená témata: Části těla a obličej (Body Parts and Face), Hračky (Toys), Oblečení (Clothes), Doma (At Home), Jídlo (Food), Domácí mazlíčci / Zvířata na farmě (Pets / Farm Animals), Zahrada (The Garden), Oslavy (Celebrations), Dopravní prostředky (Transport), Povolání (Jobs), Pokoje (Rooms), V penále (In a Pencil Case)

Pomůcky: tabule a křída/fixa, případně papír a tužka

Postup:

- Na tabuli/papír začneme kreslit (pouze prvních pár tahů) a necháme všechny děti hádat, co kreslíme: „What is it?“ Odpovíme: „I don’t know.“ Doplníme výraznou mimikou / „řečí těla“ (rozložení rukou s pokrčením ramen, zavrtění hlavou, podrbání na bradě atd.).

- Pokračujeme v kreslení.
- V momentě, kdy děti vykřiknou správné slovo (i případně v češtině), souhlasně kývneme, zopakujeme anglicky a vyzveme děti, aby říkaly s námi: „Yes, perfect! Say with me. It's (a cat...)“ A doplníme výraznou mimikou.
- Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí některé z drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete použít i vlastní nápady a fantazii.
- Hru můžeme opakovat několikrát, pokaždé kreslíme něco jiného.
- V kreslení se můžeme střídat s dětmi.

Potřebné fráze:

„What is it?“	Co to je?
„I don't know.“	Nevím.
„Yes, perfect!“	Ano, výborně!
„Say with me.“	Říkejte se mnou.
„It's (a cat).“	To je (kočka).

OPAKOVACÍ HRA 5:

Doporučená témata: Barvy (Colours), Oblečení (Clothes), Jídlo (Food), Dopravní prostředky (Transport), Počasí (The Weather), Domácí mazlíčci / Zvířata na farmě (Pets / Farm Animals), Hračky (Toys)

Pomůcky: 6 předmětů a/nebo obrázkových karet (flashcards)

Postup:

- Ukazujeme dětem obrázky a říkáme, co máme/nemáme rádi: „I like (pizza, red, cats). I don't like (blue, bananas, dogs).“ Doplníme výraznou mimikou / „řečí těla“ (pohyby hlavou, olíznutí rtů, pohlazení břicha, zamračení se, palec nahoru/dolů atd.)
- Vyzveme děti, aby říkaly s námi: „Say with me. I like... I don't like...“ Podpoříme výraznou mimikou a „řečí těla“. Opět dětem ukážeme postupně všechny obrázky a společně říkáme: „I like / don't like.“
- Ukazujeme na děti v kruhu a vždy se zeptáme: „What about you? Do you like (pizza)?“ Podpoříme výraznou mimikou / „řečí těla“ (přikyvování, vrtění hlavou, palec nahoru/dolů atd.), pomůžeme s odpovědí: „Say with me, I like / I don't like...“
- Pokračujeme s ostatními dětmi a kartičkami.

Potřebné fráze:

„I like (pizza, red, cats).“	Mám rád/a (pizzu, červenou, kočky).
„I don't like (blue, bananas, dogs).“	Nemám rád/a (modrou, banány, psy).
„Say with me.“	Říkejte se mnou.
„What about you? Do you like (pizza)?“	A co ty? Máš rád/a (pizzu)?

OPAKOVACÍ HRA 6:

Doporučená témata: Části těla / Obličej (Body Parts / Face), Barvy (Colours), Oblečení (Clothes), V penále (In a Pencil Case)

Pomůcky: žádné

Postup:

- Necháme děti se postavit: „Stand up, please.“ Sami si stoupneme čelem k nim tak, aby na nás všichni pohodlně viděli.
- Postupně vyzveme děti, aby si ukázaly na části těla (na oblečení, barvy, školní potřeby...), které budeme vyjmenovávat – dle slovíček, která chceme procvičit: „Touch your (nose, trousers...)“. Sami dětem předcvičujeme, abychom jim pomohli.
- Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí některé z drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete použít i vlastní nápady a fantazii.
- Nyní dětem vysvětlíme, že je budeme záměrně plést, ale ony musí ukázat na tu správnou část těla – kdo se splete, vypadáva ze hry. (Např. řekneme: „Touch your ears.“ Dotkneme se očí.)

Potřebné fráze:

„Stand up, please.“	Postavte se, prosím.
„Touch your (nose, trousers...)“	Ukažte si na svůj (nos, kalhoty...).

OPAKOVACÍ HRA 7:

Doporučená témata: Oblečení (Clothes), Jídlo (Food)

Pomůcky: 12 obrázkových karet (flashcards) – dvě sady po šesti

Postup:

- Rozdělíme děti do dvojic/skupin (po třech...): „Make pairs / teams of (3...)“
- Každá skupinka/dvojice dostane sadu obrázkových karet (max. šest).
- Vyzveme děti, aby karty ve skupinách/dvojicích roztrídily podle určitého klíče (např. u tématu Oblečení rozdělujeme na pánské a dámské, letní a zimní; u tématu Jídlo na pití a jídlo atd.).
- Společně si výsledek zkontrolujeme následovně. Na tabuli/papír nadepíšeme vždy dva sloupečky – nejlépe nakreslíme-li jednoduchý obrázek, který danou skupinu slovíček znázorňuje (např. letní věci = sluníčko x zimní věci = sněhová vločka).
- Vyzveme děti, aby vždy vyslaly k tabuli/papíru zástupce své skupiny, aby nakreslili jednu věc do správného sloupečku, případně aby přinesly obrázkovou kartu.
- Opět můžeme správnost zkontrolovat tak, že vyzýváme děti, aby říkaly názvy věcí s námi. Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí některé z drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete použít i vlastní nápady a fantazii.

Potřebné fráze:

„Make pairs / teams of (3...)“	Utvořte dvojice/skupiny (po třech...).
--------------------------------	--

OPAKOVACÍ HRA 8:

Doporučená témata: Oblečení (Clothes), Barvy (Colours)

Pomůcky: žádné

Postup:

- Stojíme v kruhu tak, abychom na sebe všichni dobře viděli.
- Popíšeme dětem, co dnes máme na sobě: „I am wearing a (red) skirt, a (blue) jumper and a (yellow) scarf.“ A vykřikneme dotaz: *Kdo má na sobě kalhoty?*: „Who’s wearing trousers?“ Sami odpovíme: „Tomáš is wearing trousers.“ Ukážeme na Tomáše. Vyzveme děti, aby říkaly s námi: „Say with me...“ Opět zopakujeme: „Tomáš is wearing trousers.“
- Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí některé z drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete použít i vlastní nápady a fantazii.
- Hru hrajeme dál a ptáme se na další části oděvu: „Who’s wearing...?“ Výraznou mimikou a „řečí těla“ se snažíme přimět děti k odpovědi.
- Pokud nevíme, jestli má někdo něco na sobě, odpovíme: „I don’t know.“ A pokrčíme rameny.
- Pokud na sobě určitou věc nemá nikdo, odpovíme: „Nobody is wearing a coat.“ Přidáme výraznou mimiku (smutný obličej atd.).

Potřebné fráze:

„I am wearing a (red) skirt, a (blue) jumper and a (yellow) scarf.“	Dnes mám na sobě (červenou) sukni, (modrý) svetr a (žlutou) šálu.
„Say with me...“	Říkejte se mnou...
„Tomáš is wearing trousers.“	Tomáš má na sobě kalhoty.
„Who’s wearing trousers?“	Kdo má na sobě kalhoty?
„I don’t know.“	Nevím.
„Nobody is wearing a coat.“	Nikdo nemá na sobě kabát.

OPAKOVACÍ HRA 9:

Doporučená témata: Barvy (Colours), Oblečení (Clothes), V penále (In a Pencil Case)

Pomůcky: žádné

Postup:

- Vysvětlíme dětem, že po zaznění povelu budou mít za úkol co nejdříve najít na sobě / na jiném člověku nebo kdekoliv v místnosti určitou část oblečení, barvu nebo školní pomůcku a té se co nejdříve dotknout.
- Vyzveme děti, aby se postavily a začaly se pomalu procházet (můžeme zpívat píseň, případně pustit CD s hudbou): „Stand up and walk.“
- Zastavíme hudbu / přestaneme zpívat a vykřikneme povel: „Touch a/the t-shirt/a red pencil.“ Děti musí rychle najít tu správnou část oděvu/barvu (kdekoliv v místnosti) a dotknout se jí – kdo se splete, vypadává na jedno kolo ze hry.
- Povzbuzujte děti k opakování cílového jazyka zajímavou a zábavnou metodou, např. pomocí některé z drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete použít i vlastní nápady a fantazii.

- Pokračujeme v chůzi (a zpívání nebo poslechu hudby), po čase opět přerušíme hudbu a vykřikneme další povel: „Touch (something blue, a skirt, the socks...)“
- Hru opakujeme dle potřeby několikrát.

Potřebné fráze:

„Stand up and walk.“	Postavte se a procházejte se.
„Touch (something blue, a skirt, a red pencil, the trousers, the socks...)“	Dotkněte se (něčeho modrého, sukně, červené pastelky, kalhot, ponožek...).

OPAKOVACÍ HRA 10:

Doporučená témata: jakákoliv

Pomůcky: 6 obrázkových karet (flashcards)

Postup:

- Sedíme v kruhu na zemi/židlích, karty držíme zakryté v ruce před sebou (nad hlavou) vždy tak, aby na ně všechny děti pohodlně viděly.
- Ukážeme dětem vždy jednu kartu tak, aby byla částečně zakrytá. Zeptáme se: „What is it?“ Odpovíme: „I don't know.“ Doplníme výraznou mimikou / „řečí těla“ (rozložení rukou s pokrčením ramen, zavrtění hlavou atd.).
- Poodhalíme kartu víc a opět se ptáme: „What is it?“ Odpovíme: „I don't know.“ Doplníme výraznou mimikou / „řečí těla“ (rozložení rukou s pokrčením ramen, zavrtění hlavou atd.).
- Postup opakujeme, dokud děti nezačnou vykřikovat správné slovíčko (i v češtině) nebo dokud neodhalíme celou kartu.
- Pak souhlasně kývneme, zopakujeme slovíčko anglicky a vyzveme děti, aby říkaly s námi: „Yes, perfect! Say with me. It's (a teacher).“ Doplníme výraznou mimikou a „řečí těla“.
- Slovíčko rytmicky opakujeme několikrát za sebou: „It's (a teacher).“ Použijeme některou ze zábavných drilových metod, které používal Steve v DVD klipech. Můžeme také použít vlastní nápady a fantazii.
- Po sborovém opakování (měňte hlas, zapojte pohyby těla atd.) opět položíme otázku: „What is it?“ Vyzveme jednotlivé děti, aby odpovídaly (ukážeme, pokývneme atd.).

Potřebné fráze:

„What is it?“	Co je to?
„I don't know.“	Nevím.
„Yes, perfect!“	Ano, výborně!
„Say with me. It's (a teacher).“	Říkejte se mnou. To je (učitel).

OPAKOVACÍ HRA 11:

Doporučená témata: jakákoliv

Pomůcky: 6 obrázkových karet (flashcards)

Postup:

- Sedíme v kruhu na zemi/židlích, karty držíme v ruce před sebou (nad hlavou) vždy tak, aby na ně všechny děti pohodlně viděly, ale máme je otočené obrázky k sobě.
- Jednomu dítěti rychle ukážeme obrázek na kartičce a zase ji zakryjeme. Zeptáme se: „What is it?“ A odpovíme: „I don't know.“ Doplníme výraznou mimikou / „řečí těla“ (rozložení rukou s pokrčením ramen, zavrtění hlavou atd.).
- Ten samý obrázek ukážeme v rychlosti ještě jednomu dítěti a opět se ptáme: „What is it?“ A odpovíme: „I don't know.“ Doplníme výraznou mimikou / „řečí těla“ (rozložení rukou s pokrčením ramen, zavrtění hlavou atd.).
- Postup můžeme opakovat, dokud děti nezačnou vykřikovat správné slovíčko (i v češtině).
- Pak souhlasně kývneme, zopakujeme slovíčko anglicky a vyzveme děti, aby říkaly s námi: „Yes, perfect! Say with me. It's (a teacher).“ Doplníme výraznou mimikou a „řečí těla“.
- Slovíčko rytmicky opakujeme několikrát za sebou: „It's (a teacher).“ Použijeme některou ze zábavných drilových metod, které používal Steve v DVD klipech. Můžeme také použít vlastní nápady a fantazii.
- Po sborovém opakování opět položíme otázku: „What is it?“ Vyzveme jednotlivé děti, aby odpovídaly (ukážeme, pokývneme atd.).

Potřebné fráze:

„What is it?“	Co je to?
„I don't know.“	Nevím.
„Yes, perfect!“	Ano, výborně!
„Say with me. It's (a teacher).“	Říkejte se mnou. To je (učitel).

OPAKOVACÍ HRA 12:

Doporučená témata: jakákoliv

Pomůcky: žádné

Postup:

- Vyzvěte děti, aby se postavily do prostoru: „Stand up, please.“
- Stoupněte si k dětem čelem a vysvětlete pravidla hry – budete říkat, jak se mají pohnout / co mají udělat. Před tím vždy řeknete: „Teacher/Simon says...“ („Učitel/Simon říká...“) Pokud tuto formulku neřeknete, pak musí děti zůstat stát. Kdo se pohne, jedno kolo nehraje.
- Začněte hrát hru a předcvičujte (později už předcvičovat nemusíte, nebo pokud hrajete poněkoli káté): „Simon says sit down. Simon says jump 3 times. Put on a hat/be a cow/fly a plane...“ Kdo z dětí si nasadí klobouk/napodobuje krávu/létá jako letadlo..., vypadává na jedno kolo ze hry (neřekl/a jste totiž: „Teacher/Simon says...“). Další možné pokyny – viz níže Potřebné fráze.
- Navíc můžete opět daná slovíčka procvičit prostřednictvím zábavných drilových metod, které jste viděli používat Steva v DVD klipech. Můžete také zapojit vlastní nápady a fantazii.

Potřebné fráze:

„Stand up, please.“	Stoupněte si, prosím.
„Teacher/Simon says...“	Učitel/Simon říká...
„Teacher/Simon says sit down.“	Učitel/Simon říká, sedněte si.
„Teacher/Simon says jump 3 times.“	Učitel/Simon říká, vyskočte třikrát.
„Put on a hat...“	Nasadte si klobouk...
„Be a cow / fly a plane.“	Budte krávou / létejte jako letadlo.
„(Teacher/Simon says) kick.“	(Učitel/Simon říká,) kopněte.
„(Teacher/Simon says) stamp your feet.“	(Učitel/Simon říká,) dupněte nohou.
„(Teacher/Simon says) stand up.“	(Učitel/Simon říká,) stoupněte si.
„(Teacher/Simon says), do a star jump.“	(Učitel/Simon říká,) vyskočte s roztaženýma rukama a nohama.

4.3 Měsíční struktura lekcí

Proces učení má určité zákonitosti, které se promítají nejen do struktury lekce, ale též do struktury celé příručky. Za prvé je to již několikrát zmíněný princip postupu **od známého k neznámému**, resp. od konkrétního k abstraktnímu, a zároveň s tím související zařazení nového jazyka do kontextu (na začátku vždy poukážeme k předchozí lekcí: zařadíme opakování nebo vhodnými dotazy opakujeme již probraný jazyk, při promítání videa zastavíme a shrneme dětem téma, které budeme na videu sledovat apod.). Za druhé je to princip neustálého opakování a procvičování tak, aby došlo k tzv. upevnění (neboli zapamatování a osvojení si) nového jazyka a posléze k jeho co nejčastějšímu používání.

Při dodržení jednoduchého schématu můžeme dětem pomoci efektivně daný materiál využít a naučit se z něho co nejvíce. Proto doporučujeme zařazovat lekce v následujícím pořadí:

1. lekce – příběhový a procvičovací DVD klip s didaktickou hrou,
2. lekce – procvičovací DVD klip (druhé sledování) s pracovním listem,
3. a další lekce – aktivity s pracovním listem – jsou založené na aktivním cílovém jazyce, znovu připomínají jazykové struktury z první lekce a více je upevňují.

Doplňkové lekce – na procvičení a ověření znalosti, na oživení kroužku, pro zvýšení motivace a sebevědomí dětí:

- didaktická hra,
- softwarová interaktivní hra,
- opětovné sledování příběhového DVD klipu s doplňkovými úkoly,
- opětovné sledování procvičovacího DVD klipu,
- opětovná práce s pracovním listem.

Toto doporučení však nevyklučuje možnost určitého vlastního uzpůsobení. Máte-li např. pocit, že děti potřebují více procvičovat, můžete ještě před lekcí se softwarovou interaktivní hrou zařadit další lekce s pracovními listy či didaktickými hrami. Pro zvýšení sebevědomí nebo zájmu dětí můžete zařadit ještě jedno (případně více) promítání DVD v rámci jednoho tematického celku atd.

5.0 Jak s dětmi v lekcích komunikovat

Podstatnou součástí lekce je i způsob, jak lektor s dětmi komunikuje. Již jsme se zmínili, že začátek lekce dětem signalizujeme určitým dopředu dohodnutým způsobem (čepička, maňásek atd.). Tato signalizace je prvním způsobem komunikace mezi lektorem a dětmi.

Dalším důležitým momentem je použití angličtiny a češtiny. Obecně ve výuce anglického jazyka nedoporučujeme příliš kombinovat angličtinu a češtinu, ovšem v našem případě bude tento způsob komunikace nevyhnutelný, a to jak z důvodu aplikace adaptované metodiky (více viz 3. *Základní principy jazykového vzdělávání dětí se SVP*), tak z důvodu případné, do určité míry limitované jazykové vybavenosti vedoucích kroužků (lektorů). Přesto se vy, lektoři, snažte co nejvíce mluvit anglicky, případně používejte co nejvíce neязыkových (neverbálních) prostředků (mimiku, posunky, grimasy, „řeč těla“, obrázky, nákresy, reálné předměty atd.). Ne vše je totiž nutné vždy říci slovy. Snažte se většinu svého verbálního projevu doplňovat vhodnou „řečí těla“ a mimikou. I v tomto nelehkém úkolu se vám snažíme pomoci. Zatímco popis lekcí je psán v češtině, instrukce k práci s DVD klipy, hrami a pracovními listy jsme pro vás připravili i v angličtině. Navíc ve většině případů uvádíme v popisu lekce i celou škálu neverbálních prostředků. V příloze obou publikací dále naleznete seznam aktivní i pasivní slovní zásoby a jazykových struktur používaných při komunikaci v kroužku (General Classroom Language). Na DVD je pak tento seznam slovní zásoby a jazykových struktur namluvený rodilým mluvčím (Word Bank). Navíc i samotné DVD klipy jsou pro vás připraveny tak, abyste při práci s nimi a následném zadávání souvisejících úkolů nemuseli příliš používat češtinu.

Co se týče oslovování dětí, doporučujeme zachovat vlastní jména dětí (tj. jejich česká jména) a nevymýšlet jim anglické překlady ani žádná nová jména (tzv. vypůjčená identita). Je pravda, že procesu učení napomáhá vytvoření určité „bubliny“, ve které se pohybujeme a můžeme „hrát“ určitou roli, ale také je nutné, abychom stále zůstávali ve svém konkrétním reálném světě, aby zbytečně nedocházelo k nedorozuměním. (Viz např. situace, kdy v práci potkáme kolegu z Velké Británie, on se nás zeptá, jak se jmenujeme a my odpovíme: „I’m George.“ On se druhý den po nás bude ptát u sekretářky, ale ta žádného „George“ nezná, ovšem „Jirku“ zná zcela jistě.) Zároveň doporučujeme jména neskloňovat, ale používat v základním tvaru, např.: „Soňa, come here, please.“

Do problematiky komunikace s dětmi v rámci jazykového kroužku zahrnujeme i řešení kázeňských problémů, které by mohly narušovat chod lekce. V takové situaci je potřeba reagovat okamžitě, adresně a s určitou razancí. Způsob a míra reakce je v kompetenci jednotlivých lektorů s ohledem na běžné zvyklosti konkrétního dětského domova. Je však možné hříšníka pokárat anglicky a tím procvičit jazykové struktury a slovíčka. Např.: „Stop it!“ („Přestaň!“) „Stop kicking/hitting him/her.“ („Přestaň ho/ji kopat/bouchat.“) Navíc je možné, že použití cizího jazyka v takové situaci bude působit překvapivě a také efektivněji. Pokud se tak nestane, doporučujeme hříšníka na omezenou dobu vyčlenit ze skupiny, ale neodepírat mu/ji možnost setrvat v místnosti (např. postavit jej/ji do vzdálené části místnosti). Tím mu znemožníte aktivní účast v kroužku, ale může i nadále dění pasivně sledovat. V takové situaci lze předpokládat, že zafunguje jeho přirozená zvědavost a bude se chtít brzy opět zapojit do společné činnosti. Pak doporučujeme nebránit mu/jí v návratu a bez komentářů mu/jí umožnit okamžité začlenění do aktivit v kroužku. Zároveň bychom zde chtěli poznamenat, že účast v kroužku by se neměla stát prostředkem řešení kázeňských problémů nesouvisejících přímo s kroužkem (např. pokud dítě provedlo něco v domově, neměl by se mu zakazovat jazykový kroužek, který s daným problémem nemá nic společného).

Zmínili jsme, že trest by měl být vždy adresný, tj. individuální, naopak odměna by měla převážně směřovat na celou skupinu, abychom nepovzbuzovali přílišnou soutěživost mezi dětmi, a u některých jedinců tak nesráželi jejich sebevědomí. Po lekci společně zhodnoťte přístup dětí k práci a pokud možno je odměňte. Pochvala – doporučujeme i individuální pochvalu – by měla následovat po každém, i nezdařeném pokusu o splnění úkolu, ovšem nesmí sklouznout k tzv. nadržování a přehlížení některých dětí (tj. chválit ano, ale všechny stejně často). V rámci efektivity jazykového vzdělávání je tedy potřeba chválit a odměňovat jak jednotlivce, tak skupinu. Avšak na rozdíl od formálního vzdělávání bychom v jazykovém kroužku nikdy neměli děti trestat za neznalost. Naopak! Chválit by se měla vždy nejen „znalost“, ale i snaha.

Soutěživost je celkem přirozená vlastnost dětí a lze ji úspěšně využít i v kroužku anglického jazyka, obzvláště v momentě, kdy budete hrát s dětmi hry. Ovšem je potřeba dát pozor na to, aby se soutěžení nepřeneslo mimo kroužek anglického jazyka a nepůsobilo rušivě v kolektivu dětského domova. Dovolujeme si doporučit několik přístupů, jak se takové situaci vyhnout:

1. Pokud pracujete ve skupinkách (např. soutěže), obměňujte je pravidelně. Dokonce i v rámci jedné hry, pokud se ji rozhodnete v jedné lekci opakovat několikrát, přeskupte děti do nových skupinek. V tomto ohledu buďte nekompromisní (žádné dělení „holky“ vs. „kluci“).

2. Po lekci se snažte dát dětem čas na zklidnění – např. si společně s nimi sedněte a promluvte si o lekci, samozřejmě česky. Zde máte možnost shrnout jazykové struktury, zeptat se na porozumění, k tomu zdůraznit, že není potřeba vždy rozumět všemu ve videoklipu, že ani vy sami občas všemu nerozumíte. Můžete se též vrátit k tématu, které v rámci hodiny nebylo možné probrat třeba proto, že jste neměli dostatek času nebo jste narazili na příliš citlivé téma atd. (Např. se v lekci věnujete tématu HRAČKY a v rámci hry nebo jiné aktivity se děti zeptáte na oblíbenou hračku. Dětem je takové téma velice blízké a rádi o něm hodně hovoří, ovšem v průběhu lekce na takový rozhovor nebyl čas, takže jim nyní můžete dát příležitost o své hračky pohovořit v češtině a případně ji i ukázat ostatním.)

6.0 Práce s videem

DVD materiál je stěžejní částí celé metodiky. V DVD klipech dochází k prezentaci nového jazyka a zároveň k prvnímu procvičování a upevňování nových jazykových struktur (do paměti). Veškerá komunikace v klipech probíhá v angličtině, je vedena rodilým mluvčím z Anglie Stevem Wattsem a nové jazykové struktury jsou prezentovány a procvičovány vhodnými metodickými a didaktickými prostředky přímo v klipu. Je zde opět využíváno mnoho neverbálního projevu (gest, mimiky) a obrazového materiálu (animace, grafiky) tak, aby se zajistilo co největší porozumění.

Je třeba si uvědomit, že děti a možná ani sami lektori zcela jistě nebudou rozumět v klipu všemu, co bude řečeno, ale důležitý je fakt, že nový jazyk je prezentován v kontextu, jemuž určitě všichni porozumí, tzn. ze situace a prostředí děti i lektori pochopí, co se v klipu zhruba odehrává. Toto zjištění dá dětem důvod a motivaci naučit se víc, zjistit víc informací atd.

Po příběhovém DVD klipu, kde je zábavnou formou představen nový jazyk, následuje krátký drilový DVD klip, ve kterém se daná jazyková struktura a slovíčka procvičují, tzv. procvičovací DVD klip. Oba klipy jsou rozdílné i ve zpracování. Příběhový DVD klip představuje nový jazyk pomocí vtipného příběhu, který má přirozeně jakousi gradaci a vyvrcholení. Klip má za cíl zapojit novou slovní zásobu do kontextu v reálných, byť pohádkově zpracovaných situacích. Tento klip na rozdíl od procvičovacího klipu vyžaduje reakce dětí v menší míře. Větší důraz je zde kladen na použití slovní zásoby v kontextu. Je velice důležité nenutit děti odpovídat na otázky položené v klipu. Většinu těchto otázek Steve pokládá řečnický a v zápětí je také sám zodpoví. DVD klip můžete zhlédnout od začátku až do konce a spíše ho pojmout jako motivaci a zábavu nežli jako výukový prostředek. Procvičovací DVD klip je také většinou natočen na veselém barevném pozadí, ovšem s minimem detailů a takřka bez pohybu na pozadí, aby se děti mohly plně soustředit na procvičování jazyka. Ten je procvičován různými formami drilu, které používá hlavní postava. Úkolem lektora při práci s tímto DVD klipem je především povzbuzovat děti k aktivní účasti, příležitostně klip zastavovat a případně pokládat dotazy nebo dětem zadávat úkoly; dále pomáhat dětem tyto úkoly plnit, chválit a povzbuzovat je. Podrobný popis práce s DVD klipem je obsažen v konkrétní lekci. Přirozeně je možné klip samostatně zastavovat mimo doporučená místa a nechat děti procvičovat daný jazyk, např. pokud mají vykonat nějaký úkol a vy máte pocit, že potřebují více času, než jim poskytneme na DVD, nebo pokud je v klipu položena otázka a po ní následuje odpověď – můžete klip před odpovědí pozastavit, povzbudit děti, aby odpověděly samy a pak pokračovat v přehrávání, ověřit si odpověď atd.

Pro potřeby lektorů jsme do popisu lekce vždy zařadili souhrn slov a jazykových jevů, které se v klipu a v celé kapitole objevují. Doporučujeme však tento souhrn dětem nečíst, ani jim ho vlastními slovy dopředu neprozrazovat. Slouží opravdu jen pro vaši informaci a neměl by se stát součástí lekce.

Práce s konkrétním klipem na DVD je vždy představena v popisu lekce. Přesto bychom vám rádi předali několik obecných tipů a rad, jak s videem pracovat:

1. Jak jsme již uvedli výše, pro efektivní vzdělávání je vhodné zařadit na začátek lekce vždy nějakou aktivitu, která děti uvede do kontextu. Protože však DVD klip doporučujeme zařadit na úplný začátek tematického celku, nemáte ještě k čemu poukazovat. Tuto situaci můžete vyřešit následovně. Pokuste se vzbudit zájem dětí např. tím, že jim řeknete, že v lekci budete dělat něco nového (dívat se na DVD klip) a že ani vy sami nevíte, o čem ten klip tentokrát bude. Nyní pusťte začátek příběhového DVD klipu, stopněte v momentě, kdy je ze situace zřejmé, o jaké téma se bude jednat (např. se objeví předmět z dané tematické oblasti), případně můžete klip zastavit na barevném názvu, který následuje za zpívanou znělkou. Několika slovy toto téma shrňte a představte: „*Aha, dnes se dozvíme něco o (hračkách...).* Pojdme se podívat na celé video a zkusíme co nejvíce porozumět.“ A poté pokračujete v přehrávání. Představení tématu můžete provést jak česky, tak jednoduchou anglickou větou – v konkrétních popisech lekcí uvádíme obě varianty.
2. Pro lepší porozumění příběhového DVD klipu je vhodné vždy zadat dopředu nějaký jednoduchý úkol, který děti v průběhu sledování plní, např. spočítat věci, které budou ve videu zmíněny, zjistit jednu konkrétní informaci atd. Nikdy po dětech nechtějte, aby rozuměly všemu a pochytily vše. To je většinou nemožné, pouze to rozptýlí jejich pozornost a nejspíš je to i demotivuje. Po prvním zastavení klipu můžete říct např.: „*Aha, dnes se dozvíme něco o hračkách. Pojdme se spolu podívat na celé video a zkusme si zapamatovat alespoň tři hračky, o kterých se bude mluvit.*“ A pokračujte v přehrávání. Po skončení klipu se děti zeptejte na zmíněné tři hračky (každý si zapamatuje něco jiného a možná společně vyjmenujete všechny, které se v klipu objevily). Doporučujeme nezadávat při prvním sledování mnoho rozmanitých úkolů nebo příliš složité úkoly, protože příběhový DVD klip je určen především k motivaci dětí a měly by si jeho sledování užít a pobavit se. Doporučené otázky naleznete v popisech konkrétních lekcí.
3. V momentě, kdy zjistíte, že děti nerozumí vůbec ničemu a viditelně jsou z toho zoufalé, pokuste se jim zvednout sebevědomí tím, že zdůrazníte nemožnost porozumění celému klipu do detailu. Klidně se můžete dětem svěřit, že ani vy nerozumíte úplně všemu a je to přirozené, protože klip vidíte všichni poprvé. Nabídněte, že příběhový DVD klip pustíte znovu a budete jej občas zastavovat a diskutovat o tom, co se v klipu odehrává apod. Pozor však na příliš časté opakování klipu, protože by se mohl dětem okoukat a mohly by se nudit. Doporučujeme příběhový klip přehrát maximálně dvakrát v jedné lekci.
4. Pro zvýšení sebevědomí dětí a vaši kontrolu míry osvojení nového jazyka u dětí můžete příběhový DVD klip přehrát za několik týdnů znovu (např. po ukončení kapitoly). Tím dětem ukážete, že rozumí již mnohem víc, protože mezitím poctivě procvičovaly dané jazykové struktury a slovíčka hraním her a vypracováním pracovních listů. Zároveň i vy si ověříte, zda došlo k dostatečnému osvojení a upevnění nových jazykových struktur. Pokud je osvojení nedostatečné, můžete opět zařadit procvičovací materiály (pracovní listy, hry) a ke klipu se vrátit později. Při tomto druhém přehrávání příběhového DVD klipu můžete využít návody s přesnými časy zastavení a příklady úkolů a dotazů, které jsou k dispozici na www.english-time.eu.
5. Procvičovací DVD klip přehrajte celkem dvakrát, jednou po zhlédnutí příběhového DVD klipu v první lekci kapitoly a podruhé jako opakování v druhé lekci kapitoly. Návod, jak s procvičovacím DVD pracovat, naleznete vždy v příslušné lekci. Obsahuje přesné časy, kdy je vhodné klip zastavit, dotazy či úkoly pro děti včetně odpovědí a popis toho, co by měl lektor dělat. Klip můžete libovolně zastavovat i mimo doporučená místa a diskutovat o tom, co se v klipu odehrává. Pozor však na příliš časté zastavování – může to narušit kontinuitu klipu, a děti tak mohou tzv. ztratit nit. Navíc příliš časté zastavování může být poněkud iritující.
6. Pokud budou děti v určitých momentech reagovat a budou mít potřebu se jakkoliv projevit ke klipu, povzbudte je. Není potřeba reakce dětí omezovat pouze na doporučená místa zastavení klipu. Např. Steve mává a zdraví děti, ony přirozeně mávají a případně opakují pozdrav po Stevovi.

Klip v tomto momentě můžete zastavit mimo doporučení a povzbudit všechny děti k reakci. Nebo klip nezastavujte a pouze děti ujistěte, že kdykoliv budou chtít reagovat na Stevovi narážky, otázky a úkoly, mohou tak učinit.

7. Každý klip začíná znělkou „Hello Song“. Pokud budete pouštět určitý klip několikrát a nebudete se již chtít na zmíněnou znělkou opakovaně dívat, můžete ji přeskočit jednoduchým stiskem tlačítka „fast forward“ (dopředu) na vašem přehrávači. Tím klip posunete na další kapitolu, tj. na místo, kde se objeví nadpis příslušného klipu.

7.0 Práce s pracovním listem

Vedle výše jmenovaného audiovizuálního materiálu jsou dalším stěžejním materiálem této publikace pracovní listy. Tyto listy jsou umístěny vždy za příslušným popisem lekce, jsou černobílé a kopírovatelné. Jsou označeny kódem, resp. číslem lekce, ke které patří (např. 2.3). Konkrétní způsob práce s jednotlivými listy je vždy popsán v příslušné lekci, ovšem i v tomto případě bychom vám rádi poskytli obecné rady, jak s pracovními listy v kroužku pracovat.

1. Před začátkem kroužku si přečtete popis dané lekce a seznam pomůcek. Pokud se v seznamu objeví i pracovní list, pak je ve většině případů potřeba pracovní list nakopírovat pro každého účastníka kroužku včetně vás. Pokud je potřeba kopírovat více pracovních listů (v lekci se např. počítá s několika různými úkoly a s jedním pracovním listem), pak tuto informaci naleznete právě v sekci Pomůcky. Někdy je potřeba nakopírované listy i před sezením kroužku upravit (např. nastříhat) – i tuto informaci naleznete ve výše zmíněné sekci.
2. Samotné práci s pracovním listem by měla předcházet krátká opakovací aktivita, která děti uvede do kontextu tématu – viz 4.2.3 *Seznam krátkých opakovacích aktivit*.
3. Na začátku práce s listem je potřeba jej dětem nějakým vhodným způsobem představit, pomoci jim se v listu zorientovat. Většinou doporučujeme buď list popsat česky (v prvních sezeních daného tematického celku, tj. kapitoly), nebo názorně předvést části úkolu. Další možností, jak představit list, je zopakování slovíček různě kladenými dotazy – nejčastěji: „Kdo/Co je to?“ Konkrétní rady najdete přímo v popisech lekcí.
4. Aktivity spojené s pracovním listem doporučujeme provádět v místnosti se stolem, protože většina z nich zahrnuje nějakou formu psaní či kreslení.
5. Instrukce k úkolům nebo alespoň jejich část se snažte zadat dříve, než dětem pracovní listy rozdáte. V případě opačné posloupnosti hrozí to, že děti již budou zaměstnány prohlížením pracovních listů a vás a vaše slova již nebudou plně vnímat, nepochopí správně úkol a vy budete muset vše vysvětlovat znovu.
6. Pokud není stanoveno jinak v samotném popisu lekce, pak se při práci s listem snažte veškeré úkony názorně předvádět na své kopii. Držte svůj pracovní list před sebou obrázkem k dětem a ukazujte na něm prstem, tužkou, pastelkami, nůžkami apod., zároveň zadávejte instrukce k úkolu, otázky atd.

8.0 Práce s obrázkovými kartami (flashcards)

V rámci tohoto projektu jsme pro vás připravili celkem 126 barevných obrázkových karet (flashcards), od každé karty dvě kopie. Karty představují vždy jeden anglický obrat a pokrývají všechny tematické celky publikace kromě číslovek, pro které vám doporučujeme jednoduché obrázkové karty si vyrobit. Stačí napsat tužkou nebo fixou na jednotlivé čisté papíry velikosti A5 (polovina A4) čísla od 1 do 10, můžete použít i barevné papíry. Na tuto pomůcku odkazujeme v několika aktivitách, a proto doporučujeme pro výrobu použít čtvrtky nebo kartonové papíry, případně si hotové karty nechat zalaminovat, aby je bylo možno používat opakovaně.

Obrázkové karty jsou velice důležitou a praktickou pomůckou, kterou můžete využívat jak při prezentaci nových slovíček a jejich opakování, tak při různých hrách a zábavných aktivitách. Je možné je i černobíle kopírovat a poté používat jako pomůcky při různých aktivitách (stříhat, lepit atd.). Obrázkové karty můžete v průběhu lekce připnout na nástěnku, aby děti měly určitou jistotu po celou dobu lekce (obrázkové karty vidí od začátku kapitoly a znají je) a byly pak uvolněnější. Dále je můžete připevnit na tabuli Patafixem (nebo Gumfixem – jedná se o gumovou hmotu, kterou lze obrázky přilepit na hladké plochy a zase lehce odlepit, aniž by zanechala stopy) či magnety (pokud máte magnetickou tabuli) a poté k nim dokreslovat a dopisovat na tabuli.